

Vett & etikett på årsfester

Ämnesföreningen Stadga r.f.

16.10.2019

Stadgas årsfest

- Årsfesten är en **ståtlig och fin fest** som ordnas för att **fira** **vår ämnesförening och dess medlemmar**.
- För att festen ska gå så smidigt som möjligt och för att alla ska ha så roligt som möjligt så är det ännu viktigare att ha koll på de regler och den etikett som gäller.

Klädsel

- På årsfest bär man **festdräkt** med akademiska ordnar. I praktiken betyder det här **frack/mörk kostym** eller **långklänning**. Med dessa bär man utmärkelsetecken, föreningsband etc.

Frack

- Fracken består av svart frackkappa och svarta byxor med svarta revärer. Till fracken bärs vit frackskjorta, vit fluga och väst.
- Till fracken används svarta långa strumpor, så långa att benet aldrig syns. Lackskor används till frack.
- Till fracken används inget armbandsur, istället kan man t.ex. ha en fickklocka.

Mörk kostym

- Den mörka kostymen är svart (eller mörkblå). Till den bärs vit skjorta och en diskret slips. Till mörk kostym används även svarta långa strumpor, så långa att benet aldrig syns.
- Skorna ska också vara svarta och festliga.
- Med den mörka kostymen får man bära armbandsur.

Långklänning

- Under denna benämning ryms både balkklänningar och aftonklänningar. Huvudsaken är att klänningen är **tillräckligt lång** och att **den är värdig**.
- Egentligen borde klänningen nå ända ner till skon, men viktigt är att vaden täcks helt. Klänningens färg eller material spelar ingen roll, bara den är festlig. Klänningens ärmlängd kan variera från ärmlöst till lång ärm.
  - Observera dock att man måste ha axlarna täckta, t.ex. med sjal, bolero eller festlig jacka, ända tills banketten börjar, d.v.s. tills man sätter sig till bords.
  - Till långklänning passar det bra med handskar som kan vara långa eller korta och i princip vilken färg som helst. Skorna är festliga klackskor eller festsandaler.
  - Handväskan är liten och får gärna vara av samma material som skorna.
  - Vill man bära klocka skall den vara festlig och diskret. Smycken väljs enligt egen smak, huvudsaken är att de passar med klädseln. Armband och ringar bärs ovanpå handskarna, förutom förlovnings- och vigselringar.
  - Till långklänningen bärs naturligtvis festfrisyr. Håret ska vara uppsatt.

Akademiska ordnar och annat påhäng

- Till festdräkten bär man band som visar vilka organisationer man tillhör, d.v.s. kårband, nationsband, **specialföreningsband** osv. Dessa säljs på respektive kanslier.
- Herrarna bär banden under västen, snett från höger axel neråt mot vänster sida. Banden skall ligga mellan andra och tredje knappen på frackskjortan, ändarna kan t.ex. fästas vid hängslena eller i västen.
- Kvinnorna bär oftast banden som rosett och den fästs på klänningen vid vänster bröst. Olika föreningar viker sina rosetter lite olika, så det kan löna sig att kolla upp det.
- Om man bär flera band eller rosetter, bärs de i "rangordning" så att studentkårens band bärs överst, sedan nationernas och underst föreningarnas. Utmärkelse-, heders- och högtidstecken bärs på vänster sida om inte annat bestäms för ett specifikt tecken.

Stadgas föreningsband

- Bandet kan införskaffas på kansliturer
- Stadgas band placeras **alltid** så att den tyngsta färgen kommer längst bort från hjärtat, dvs. svarta färgen nedåt och gula uppåt.
  - Stadgas band placeras underst ifall du även bär Studentkårens eller ett nationsband.
  - Man använder aldrig fler än tre band samtidigt, däremot får man bära alla sina akademiska hederstecken

Årsfesten (del 1)

- Solenn akt (& cocktail)

- Solenna Akten hålls före banketten och denna är **den högtidligare delen** av Årsfesten. Hälsningar från vänföreningar och eventuella andra uppvaktningar framförs vid detta tillfälle. Damernas axlar bör vara täckta under Solenna Akten.
- Under cocktailen kan man gå runt och bekanta sig med de andra gästerna och med sittordningen. Herrarna letar rätt på sin bordsdam. Marskalken ger besked om när banketten börjar.

Årsfesten (del 2)

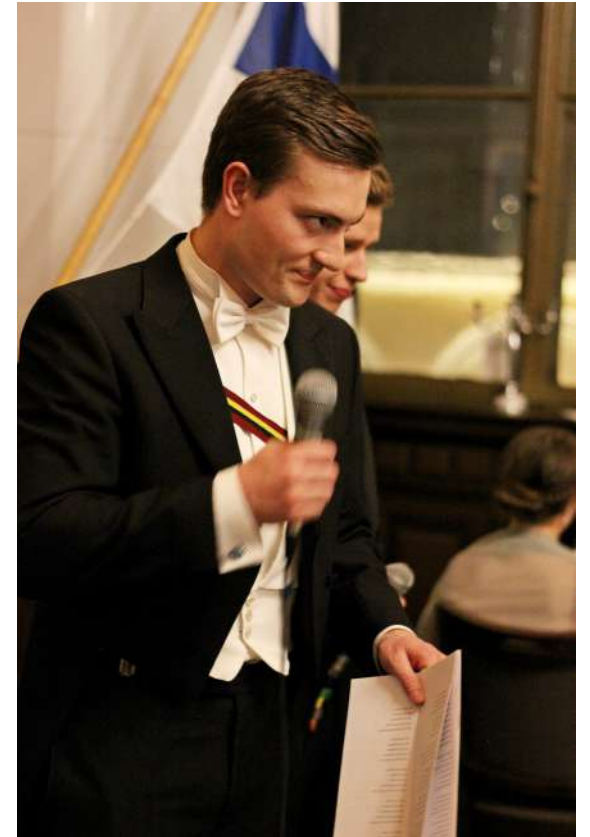

- Banketten

- De viktigaste gästerna sitter för det mesta vid ett hedersbord; **honnörsbordet**. Dessa gäster går sist in i salen och blir presenterade för de övriga gästerna medan de i tur och ordning blir "inknackade". Alla andra ska alltså ha hunnit slinka sig in före dem.
  - I Stadga har man inte "inknackat" hedersbordets gäster under de senaste åren.
- När alla gäster, inklusive honnören, står vid sina platser, bärs fanorna in. Vänd dig så att **du följer Finlands fana**. Då värdinnan (årsfestansvarige) för festen sätter sig gör alla andra det.
- Herrarna hjälper sin bordsdam med stolen och sätter sig själv därefter.
- Eftersom man inte får bära handskar vid middagsbordet, tar man dem av sig och placerar dem i famnen eller någon annastans tillsammans med handväskan. Ingenting onödigt får läggas på bordet.
- När man en gång satt sig vid bordet, **stiger man inte upp förrän varmrätten är utburen**. Denna regel har inga undantag. När damen vill stiga upp från bordet skall hennes kavaljer hjälpa henne med stolen.

Sång

- Sångledarna har en mycket viktig roll på Årsfesten. Han och hon bestämmer när det sjungs och vad som sjungs.
- **När sångledaren har ordet är alla andra tysta, likaså när marskalken har ordet eller någon håller tal.**
- Det bör även respekteras att man inte äter då någon håller tal, men om man blir törstig kan man diskret ta en klunk.

Förrätt

- Efter att alla satt sig till bords, presenteras sångledarna som i sin tur sätter igång med Helan, vilket inleder förrätten.
- Efter varje snapsvisa skålar man: man höjer snapsglaset i höjd med andra frackknappen samtidigt som man vänder sig mot sin bordsdam/-herre (d.v.s. herrarna åt höger och damerna åt vänster), ser denna i ögonen, nickar och säger ”skål”. Samma procedur görs med personen som sitter på andra sidan och sist med personen som sitter mitt emot. Därefter dricker man. Nu får man börja äta.
- Till förrätten använder man de bestick som är placerade längst ut från tallriken. Till förrätten dricks förutom snaps även vin eller öl. Vatten kan drickas genom hela middagen. Den andra snapsen serveras genast efter att Helan sjungits. Om du inte har druckit upp den första, kan du hälla den i kaffekoppen så att du får en hel påfyllning.

Huvudrätt

- Till huvudrätten borde man i princip inte snapsa
  - Men det gör man i alla fall 😊
- Däremot är det meningen att man dricker vin. Till vinet sjungs det vinvisor, och i motsats till snaps, får man dricka vin även då det inte sjungits.
- Huvudrätten äter man med de bestick som finns närmast tallriken och man får börja äta när de som sitter närmast runt en har fått sin mat.
  - Enligt vissa regler får varm mat även ätas genast då den serveras.

Konferens

- Är på årsfestspråk → paus på x-antal minuter
- Under konferensen hinner festdeltagarna gå på toalett, införskaffa mer förfriskning till bordet eller ta en sväng utomhus.
- Följ marskalkens anvisningar för vad som gäller konferensen!

Efterrätt

- Efterrättsbesticken finns ovanför tallriken. Dekorationskex och annat liknande får ätas med händerna.
- Kaffe
  - Kaffet avnjuts inte i samband med utan först efter efterrätten. Till kaffet serveras punsch. Till punschen hör också en del ritualer, men dem lär man sig nog också på stället.
  - När middagen är avnjuten och kaffet är slut, avslutas banketten enligt Stadga tradition med ”Modersmålets sång”.
    - (I andra förening sjunger man ”O gamla klang och jubeltid”. Andra versen till denna finns oftast tryckt i sångbladet, men skall aldrig sjungas i fredstid. Under sista versen hör det till att man stiger upp, och efter det får man inte längre sätta sig på sin egen plats.)

Dans

- Den första dansen dansar du med din bordsdam/-kavaljer, den andra med den som suttit på din andra sida och sedan med den som suttit mittemot. I regel dansar man två danser med samma person, även om det kallas ”en dans”.

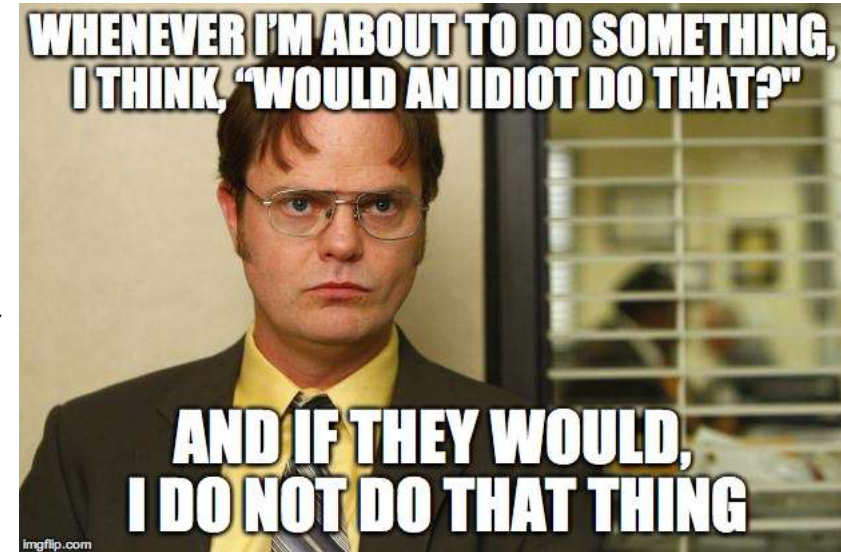
Årsfest (del 3)

- Nachspiel (nahare)

- Efterfesten inleds några timmar efter att banketten tagit slut. Transport från årsfeststället ordnas med buss. För de hungriga serveras nattmat och för de törstiga diverse drycker. Festen fortsätter vanligen in på småtimmarna.
- Damerna kan byta till cocktailklänning till Nachspielet. Herrarna kan byta till kostym, men de flesta har fracken på även under Nachspielet.

Guide för hur du inte gör bort dig under årsfesten

- Det är inte god sed att avvika från klädkoden
- Kom inte för sent till årsfesten
- Årsfesten är ingen sitz (ifall du känner för att uttrycka spontana utrop eller svinas, är möjligen någon annan instans än årsfesten mera lämplig för dig)
  - Man hamrar inte i borden under sångerna t.ex.
- Man stiger inte upp innan konferens utlyses. Ifall man efter varmrätten avlägsnar sig från salen, återträder man inte i lokalen före ett eventuellt program tagit slut om ett sådant råkar pågå
- Det är inte artigt att diskutera med sina bordsgrannar då någon framför ett tal eller något annat program framförs. Även besticken hålls på bordet.

Sillfrukost (sillis)

- Sillisen börjar ofta kring klockan 12 nästa dag och hit får du komma klädd hur som helst, halare och hatt rekommenderas, eller givetvis helst enligt tema!

